

Datum : 20 juni 2019

Aan : Twan Hoegen

Van : Kerstin Probst

Betreft : Paragraaf externe veiligheid plan Noordrand Westreenen.

Inleiding

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de veiligheidsrisico's in het plangebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. Deze externe veiligheidsrisico's dienen te worden beoordeeld voor twee risiconormen: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Voor beide risiconormen geldt dat hoe groter de afstand tussen planontwikkeling en risicobron, des te kleiner zal de impact van het plan zijn op de hoogte van het risico.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico heeft tot doel om hetzelfde minimale beschermingsniveau te bieden voor iedere burger in Nederland. Het plaatsgebonden risico beschrijft de kans per jaar dat een onbeschermde individu komt te overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico wordt uitgedrukt in risicocontouren rondom de risicobron (bedrijf, weg, spoorlijn etc.), waarbij de 10^{-6} contour (kans van 1 op 1 miljoen op overlijden) de maatgevende grenswaarde is.

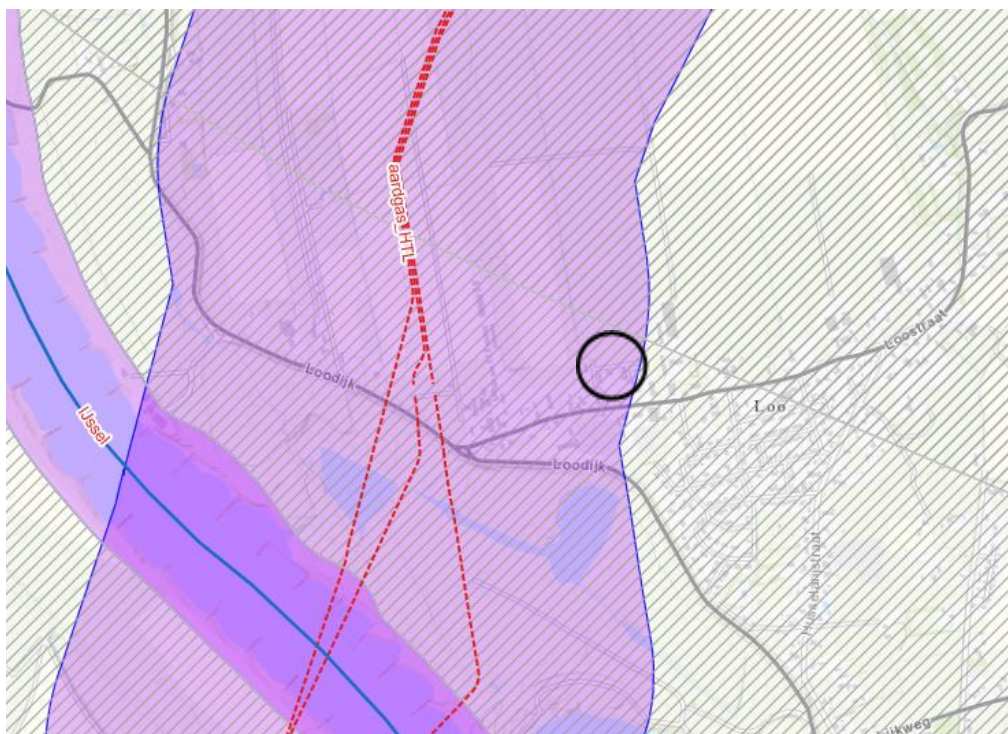
Groepsrisico

Het groepsrisico is een afwegingsinstrument dat tot doel heeft een bewuste afweging te stimuleren over het risico op een ongeval met een groot aantal slachtoffers. Het groepsrisico beschrijft de kans dat een groep van 10 of meer personen gelijktijdig komt te overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico geeft een indicatie van de maatschappelijke ontwrichting in geval van een ramp. Het groepsrisico wordt uitgedrukt in een grafiek, waarin op de horizontale as het aantal dodelijke slachtoffers is weergegeven en op de verticale as de cumulatieve kansen per jaar op ten minste dat aantal slachtoffers. Voor het groepsrisico geldt de oriëntatiewaarde als *ijkpunt* in de verantwoording (géén norm).

Voor elke verandering van het groepsrisico (af- of toename) in het invloedsgebied moet verantwoording worden afgelegd, over de wijze waarop de toelaatbaarheid van deze verandering in de besluitvorming is betrokken. Samen met de hoogte van groepsrisico moeten andere kwalitatieve aspecten worden meegewogen in de beoordeling van het groepsrisico. Onder deze aspecten vallen zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. Onderdeel van deze verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de veiligheidsregio.

Planbeoordeling

Het plan betreft het ontwikkelen van 18 woningen waar voorheen 14 woningen mogelijk waren. Op basis van de risicokaart van de provincie Gelderland is een inventarisatie gemaakt van de risicobronnen in en rondom de planlocatie, die een extern veiligheidsrisico kunnen veroorzaken. In figuur 1 is een uitsnede opgenomen van de provinciale risicokaart.

Figuur 1 Uitsnede provinciale risicokaart plangebied Noordrand Westreenen, geraadpleegd op 20 juni 2019 (zwarte cirkel = ligging plangebied).

De informatie van de provinciale risicokaart levert de volgende inzichten op:

Rondom de planlocatie zijn geen inrichtingen aanwezig met een extern veiligheidsrisico. Wel liggen op ongeveer 400 meter van het plan drie hogedruk aardgastransportleidingen (A-505, A-507 en A-663). Op ongeveer 1.700 meter van het plan komt de snelweg A15 te liggen en op ongeveer 1.700 meter ligt de Betuweroute. Op basis van de regeling basisnet en de provinciale risicokaart is vastgesteld dat de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van deze risicobronnen niet over het plangebied ligt.

Ten aanzien van het groepsrisico ligt het plan binnen het invloedsgebied van de Betuweroute, de toekomstige snelweg A15 en drie aardgastransportleidingen. Ontwikkelingen binnen het invloedsgebied hebben mogelijk invloed op de hoogte van het groepsrisico. Omdat de afstand tussen het plan en de Betuweroute en de snelweg A15 groter dan 200 meter is, heeft de wetgever aangegeven dat het groepsrisico alleen beperkt verantwoord hoeft te worden. Dit geldt ook voor de aardgastransportleidingen, maar dan omdat het plan buiten het 100% letaal gebied ligt. Voor de Betuweroute en de toekomstige snelweg A15 hoeven alleen de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid te worden beschouwd. Voor de aardgastransportleidingen moet ook de hoogte van het groepsrisico en de toename van het aantal personen in beeld worden gebracht.

Verantwoording groepsrisico

Het plan ligt in het invloedsgebied groepsrisico van de invloedsgebied van de Betuweroute, de toekomstige snelweg A15 en drie aardgastransportleidingen. Conform vigerende wetgeving moet de gemeente hierdoor het groepsrisico verantwoorden. Meer specifiek gaat het om de wettelijke verplichting op grond van Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) artikel 7 en 9 vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Betuweroute en de snelweg A15 (zie onderdelen C en D) en op grond van artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen vanwege de aardgastransportleidingen (zie onderdelen A t/m D). De gemeente heeft bij het invullen van de verantwoordingsplicht een grote mate van beoordelingsvrijheid. Ten aanzien van de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid heeft de veiligheidsregio adviesrecht. De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) heeft op 13 juni 2019 (kenmerk: 190613-0045) het volgende geadviseerd: 'Het plan voorziet in de realisatie van 18 woningen waarvan 14 woningen planologisch mogelijk waren. Het aantal woningen neemt toe met 4 woningen. In het kader van de verantwoording groepsrisico's ziet de VGGM geen aanleiding om te adviseren over de rampenbestrijding en zelfredzaamheid.'

A. Aanwezige personen

Het plan betreft het realiseren van 18 woningen waar voorheen 14 woningen mogelijk waren. Hierdoor neemt het aantal aanwezige personen toe met ca. 10 personen (4*2,4). Dit is gebaseerd op PGS 1 deel 6 waarvoor bij 1 woning een dichtheid van 2,4 personen geldt.

B. Hoogte van het groepsrisico

Het plan betreft het realiseren van 18 woningen waar voorheen 14 woningen mogelijk waren. Hierdoor neemt het aantal aanwezige personen beperkt toe (maximaal 10 personen). Naar verwachting zal dit geen wijziging opleveren in de hoogte van het groepsrisico.

Voor het vigerende bestemmingsplan is er destijds advies gevraagd aan Gasunie. Zij hebben in een schrijven d.d. 31 maart 2009 (kenmerk: TATO.09.B.1551) laten weten dat de gehele planontwikkeling buiten de 100% letaliteitsgrenzen van de aardgastransportleidingen plaatsvindt en daardoor in zeer geringe mate invloed zal hebben op het groepsrisico. Deze gegevens zijn nog steeds actueel volgens de Gelderse risicokaart. Het plangebied ligt buiten het de 100% letaliteitszone, wel binnen het invloedsgebied (1% letaliteitszone) van de buisleidingen A-505, A-507 en A-663.

C. Bestrijdbaarheid

Bij een calamiteit zal de brandweer zich inzetten om de effecten ten gevolge van het incident te beperken. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden dicht bij de bron. De mate van bestrijdbaarheid wordt vooral bepaald door de veiligheidsvoorzieningen en het aantal aanwezigen dicht bij de risicobron. De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid worden daarom niet verder in beschouwing genomen.

D. Zelfredzaamheid

Bij een calamiteit is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd hoe te handelen bij een incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen (WAS palen) en NL-Alert. Bij een scenario waarin toxische stoffen vrijkomen is het advies om te schuilen in een gebouw, waarvan ramen, deuren en ventilatie gesloten kunnen worden. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid zijn voldoende.

Conclusie

De planlocatie ligt buiten de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} van een inrichting, buisleiding en transportroute met een extern veiligheidsrisico. De plaatsgebonden risicocontour van de risicobronnen vormt geen belemmering voor de realisatie van het plan.

Ten aanzien van het groepsrisico ligt het plan in het invloedsgebied van de Betuweroute, de toekomstige snelweg A15 en drie aardgastransportleidingen. Op basis van de beperkte verantwoording groepsrisico (zie hierboven) kan worden geconcludeerd dat het ruimtelijke initiatief geen significant effect heeft op het groepsrisico en op de mogelijkheden voor de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. De VGGM zag ook geen aanleiding om aanvullend te adviseren. Daarmee is het aspect externe veiligheid geen belemmering voor de realisatie van het plan.